

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Anvendelse af indt. 5 Millioner Kroner af det i Henhold til Lov af 5te December 1894 stiftede Statslaan.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2717 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

N. J. Larsen: Over for den højtærede Finansminister skal jeg først udtale min Paastønnelse af, at han uden noget ufornodent Ophold er fremkommen med dette Lovforslag. Jeg har ingen Sinde været i Tvivl om, at et saadant Forslag vilde komme, men jeg paastønner særlig, at det, som sagt, er kommet uden noget ufornodent Ophold. Det har jo straks fra Begyndelsen af, da vi forhandlede om Statslaansagen, været en udtrykkelig Forudsætning, at Laanets Forhøjelse fra 20 til 25 Millioner betød, at mindst de 5 Millioner skulde anvendes til Udlaan til Kommunerne. Den højtærede Minister har nu ved at fremsætte Forslaget gjort de ildevarslende Spaadomme til Stamme, som man kunde høre hist og her, om, at det vilde vise sig, at der laa skumle Planer bag ved de 5 Mill., ja at disse Penge maatte skulde anvendes endog til saa fule Djemed som det militærstiftet. Nu maa disse Spaadomme, antager jeg, dog være faldne helt til Jorden.

Jeg finder ikke Anledning til her at gaa nærmere ind paa Lovforslagets Indhold, da jeg forudsætter som givet, at det vil blive drøftet i et Udvalg. Jeg vil kun tilføje mig at gøre opmærksom paa et Par Punkter, hvor jeg tror, at der vil være Anledning til under den senere Drøftelse at søge Forandringer hidførte i Forslaget. Det gælder først med Hensyn til det Djemed, i hvilket Laanet kan gives. Derom bestemmer Forslaget, at Laanet alene kan benyttes til Dækning af det Bidrag, som Kommunerne have forpligtet sig til at udrede til et af de i Lov af 8de Maj 1894 nævnte Jærnbaneanlæg. Jeg tror, der er god Grund til nærmere at drøfte, om ikke Laanets Anvendelighed ogsaa bør udstrækkes til tidligere Jærnbaneanlæg, til Laan, der ere stiftede i den Henseende. Det vil saa være Genstand for en følgende Overvejelse, hvorledes Grænsen bør trækkes. Dernæst formener jeg, at den i Lovforslaget forlangte Form for Amortisation vil have til Følge, at Loven vil blive uantagelig for adskillige

Kommuner. Hvis man altsaa ønsker, at Loven skal komme til Anvendelse i sit fulde Omfang, bør man ændre Afbetalingsvilkårene saaledes, at de Kommuner, der ønske det, kunne saa Laan paa noget andre Vilkaar, end der her i Forslaget er forudsat. Jeg mener særlig, at det bør gøres muligt, at de Kommuner, der ønske at saa Laan paa de Vilkaar, at den aarlige Ydelse bliver 4½ Procent og ikke som her i Forslaget noget over 5 Procent, kunne saa det, at Loven altsaa bør formes saaledes, at den ogsaa kan komme til Anvendelse over for de Kommuner, der ere stillede saaledes, at de kun kunne tage Laanet paa Vilkaar af, at den aarlige Ydelse ikke overstiger 4½ Procent. Men disse Ting, og hvad andet der kan være Anledning til at drøfte, vil jo blive Genstand for nærmere Overvejelse i Udvalget, og jeg skal derfor ikke opholde mig videre ved Lovforslagets Indhold, men blot anbefale det paa det bedste til Tinget og til hurtig Fremme i det Udvalg, der faar med det at gøre, og under den følgende Behandling.

J. C. Christensen: Det ærede Medlem, der nu havde Ordet, udtalte særlig sin Glæde over, at nu maatte onde Spaadomme være gjorte til Stamme. Jeg skal ikke opholde mig videre ved denne hans Udtalelse. Jeg kan saa meget lettere tilgive det ærede Medlem disse Udtalelser, som jeg paastønner, at det ærede Medlem nu er Ordfører for, hvad han for kort Tid siden var Ordfører imod. Jeg konstaterer blot dette, og idet jeg erkender, at det er et Fremstridt hos det ærede Medlem og hans Meningsfæller, og glæder mig over dette Fremstridt, skal jeg i øvrigt blot fremkomme med et Par Bemærkninger om selve Lovforslaget. Det gaar ud paa at udlaane 5 Millioner Kroner til Kommunerne, og Foranstaltningen skal altsaa træffes ved særlig Lov. Ved 3dje Behandling af Statslaansloven forelaa der et Ændringsforslag, stillet fra vor Side, hvori der stod, at disse 5 Millioner Kroner skulde udlaanes, og hvori der endvidere stod, at Reglerne for disse Udlaan skulde træffes ved Lov. Den Gang udtalte den højtærede Finansminister sig mod dette Ændringsforslag, og havde navnlig to Grunde til, at han ikke kunde gaa ind paa det. Den ene Grund var den, at naar der stod det Udtryk: „ved Lov“, kunde man ikke ordne Sagen paa Finansloven. Det synes næsten, som om den højtærede Finansminister altsaa tænkte sig, at Sagen rettest burde ordnes paa Finansloven. Det kan imidlertid ikke have været Tilfældet. Thi her møder